

POSLEDNÍ LÁZNĚ ORIENTU

TEXT A FOTO JAN ŠIBÍK

Troubení automobilů neustává ani v noci, ale sem doléhá jen zdálky. Rolety, co překrývají krámy, z nichž přes den vynesou hromady laciného zboží, jsou stažené a úzká ulička – široká tři nebo čtyři metry – se najednou zdá docela prostorná. Arabští výrostci se tudy prohánějí na motorkách. Sedí po dvou a šosy umaštěné kalábky (nejrozšířenějšího oděvu egyptské chudiny) vlají za nimi.

**PRAKTICKÉ RADY PRO NÁVŠTĚVNÍKA
KÁHIRSKÝCH LÁZNÍ:**

Návštěva lázní je věc trpělivosti. Trvá několik hodin, často i celou noc. Tomu by mělo odpovídat vaše rozpočení.

- ▶ Pro muže je obvykle otevřeno v noci (od 18 do šesti hodin ráno), pro ženy přes den (většinou od 10 do 17 hodin)
- ▶ Vezměte si vlastní ručník a přezůvky
- ▶ Muži musí mít vlastní plavky, ženy nikoli (lze to však jen doporučit)
- ▶ Rukavice z velbloudí srsti, jimiž vám masér vydrhne kůži, koupíte v lékárnách za čtyři dolary
- ▶ Neberte si žádné cennosti, naopak, s sebou je možné vzít trochu alkoholu

Hammam el-Malati (Margoush):
Vchod do lázní vede přímo z ulice.
Před třiceti lety bylo v Káhiře přes
čtyři sta tureckých lázní. Postupně
zanikají. Zůstalo jich posledních šest.

Hammam el-Araba:
Nejdříve vejde do místnosti,
s fontánou, kde se návštěvníci
svlékají. A pak se nechají drhnout
a jdou do páry.

Hamam el-Araba:

Hosté se při fotografování velmi stydí (i muži). Mají pocit, že jim nahlížíte do koupelny.

Hamam al-Talat:

Dříve byly lázně spojovány s homosexualitou. I proto se jim dnes mnoho lidí vyhýbá.

Hammam el-Araba: lázně zdobí diskosvětla, akvarijní rybičky a vánoční řetězy

Cizinci sem po setmění nepřijdou. Ne že by tu hrozilo nějaké nebezpečí, ale ztichlé a vyprázdněné město je najednou cizí a nepochopitelné, přestalo být turistickou atrakcí.

Instinktivně se držím při zdi nízkých domů. Jsem uprostřed staré Káhiry, průvodci jí říkají *Islámská Káhira*. Je tma, brzy bude deset a v uličkách, které jsou během dne sotva průchozí (a spěchat znamená tlačit se, štouchat, postrkovat se jedním velkým zmatkem), teď slyším svoje vlastní kroky.

Průhledem mezi domy zahlédnu minaret nejbližší mešity.

Na římsách okolo vyspávají nehybní holubi. Konečně jsem u cíle; odpoledne mi trvalo několik hodin, než jsem to místo našel. Vstupuji do úzkých dveří, procházím chodbou starého (vlastně spíš zanedbaného) domu a pak – v jediné, ale dokonalý okamžik – se přede mnou otevře svět starého Orientu.

Hamman al-Arba.

Veřejné lázně – staré pět set let. Vážně, tak si ho představuji – pomalý, voňavý, romantický a trochu

tajemný Orient, jak musel vypadat ještě v prvních desetiletích dvacátého století. Orient z dobrodružných příběhů. Úplně jiný, než je ten dnešní – zahalený ve výfukových plynech, přeplněný a zmatečný, podlézající turistům, které uprostřed Káhiry vysazují stovky autobusů, oblečený do laciných kožených bund a nepadnoucích kalhot (být jako na Západě!). Orient s visáčkou terorismu a islámského fundamentalismu.

Ano, teď jsem o sto let zpátky.

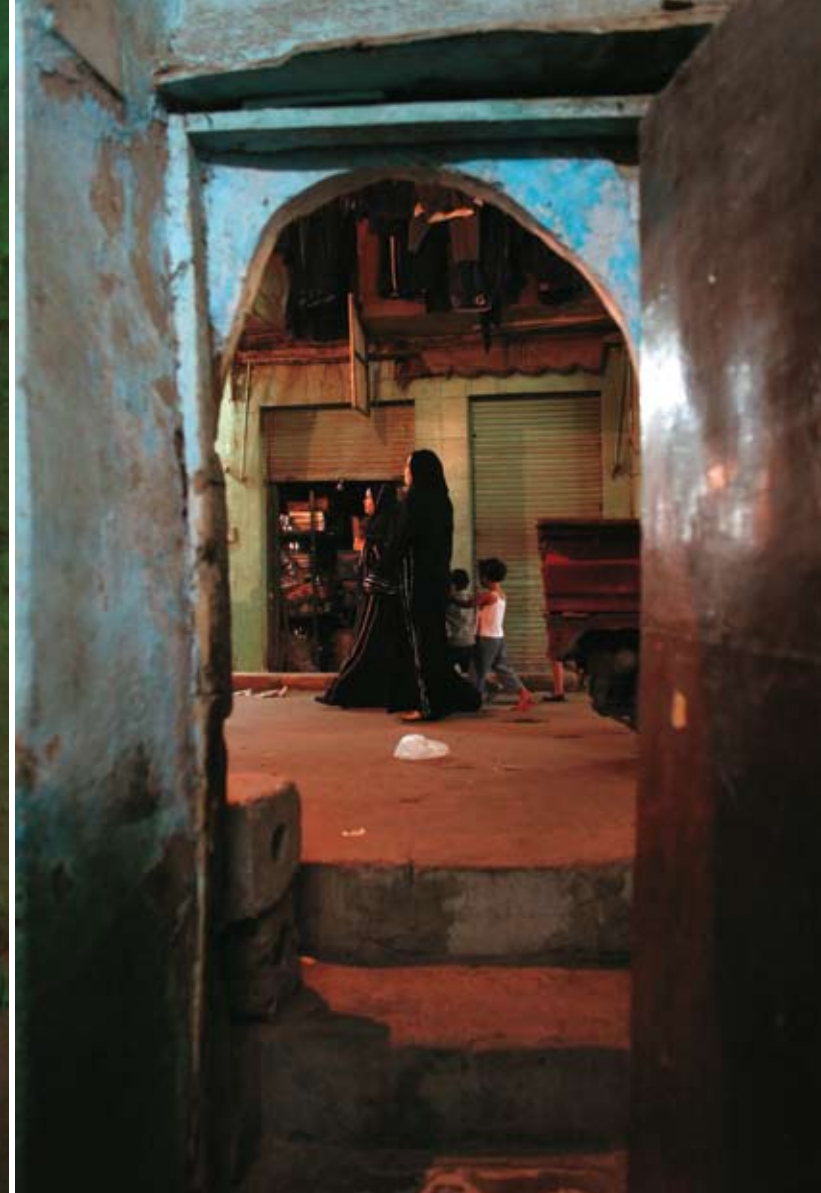
Oprýskané stěny, červené světlo ze zbarvených výbojek, vzduch nasycený vlhkem, ticho a klid.

Odpočívající muži kouří vodní dýmku a jejich hovor plyne podél stěn někam dozadu – ke kamenému maséřskému stolu a velké vaně, do kobky naplněné párou a ještě dál, do labyrintu místností a chodeb, jež se spojují.

Patří jim celá noc.

A tak nespěchají. Není kam.

Muhammad al-Masrí převzal lázně před osmi lety (podle jeho přezdívky jim také říkají *Hamman*

Hammam Marghoush: lázně nejspíše vypátrejte podle nejbližší mešity

Okál). Tehdy sloužily jako laciný hotel, pod kamenným stropem se uložila spousta lidí, kteří přijeli do Káhiry z venkova, a velká vana se napouštěla jenom brzy ráno, aby se v ní hosté vykoukali.

Ale Muhammad al-Masrí lázně obnovil a dnes patří přes den ženám (půvabná Umm Azza, majitelova žena, vyrábí zázračnou pleťovou masť z medu, fazolí a bylin), v noci mužům. Jsou jedny z posledních – v celé Káhiře je takových podniků sotva šest.

„Ano, přesně šest,“ ujišťuje Muhammad al-Masrí a vypočítává, že před třiceti lety – někdy v sedmdesátých letech minulého století – jich stály po celém městě stovky. „Lázně byly na každém rohu Káhiry.“

Ale proč zmizely, vytratily se?

Do hovoru se zapojují relaxující muži: Možná už lidé neumějí odpočívat. Očista těla – neproniká svou pomalou cestou k duši, na cestě je spousta překážek – bída, starosti (vážně, jenom samé starosti!) a hektický boj o místo v přeplněném světě. A potom, vrátí

se na okamžik do reálného světa, proti němuž tolik horují – noc strávená v Okálových lázních vyjde na pět nebo i patnáct dolarů.

To je moře peněz!

Přitom veřejné lázně jsou určeny především lidem, kteří nemají vlastní koupelnu, chudině z okolních ulic. To je protimluv, jenž přivede káhirské lázně k zániku.

A s nimi celý Orient.

Ten vysněný, ze starých knížek. X

KDE JE NAJDETE:

Hammam el-Araba – stojí asi 400 metrů za Cairo Plaza Towers ve čtvrti Bulak u náměstí Sidi Abdel-Gyid, personál je tu nejochotnější

Hammam el-Malati nebo také **Margoush** – leží poblíž náměstí Al Hussein u mešity Qalawun

Hammam al-Talat – stojí dva bloky od Hammam al-Arba, na stejné ulici: al-Ansari Street

DALŠÍ FOTOGRAFIE NA WWW.SIBIK.CZ